

ΤΕΥΧ. ΚΣΤ'.

TOM. B.

1853.

ΒΙΑΙΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Ἀρχὴ καὶ τέλος τῇ σπουδῇ τοῦ ἀνθρώπου ἔπρεπε ἡ ὑπάρχῃ αὐτοῦ ὁ ἀνθρώπος πόθεν ἐγείναι; ἐκ τίνων αὐξάνεται; πῶς συντηρεῖται; ποῦ θέλει καταντῆσαι; Τὰ ζητήματα ταῦτα φαίνονται πολὺ σπουδαῖα. Ὡς πρὸς τὴν θεωρίαν ἀλλοτρίων καὶ μακρυνῶν ἀντικειμένων, ἡ δὲ λύσις των συντείνει οὐχὶ μόνον εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ τὴν μέλλουσαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν φυσικὴν αὐτὴν καὶ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς εὐδαιμονίαν του.

Καὶ ὅμως ἡ μεταβολὴ καὶ ἀλλοίωσις τῶν ὀργάνων του, ἡ τακτικὴ καὶ ἑκτακτος αὐτῶν κατάστασις; καὶ αἱ ὁρεκτικαὶ ὕλαι, αἱ ὁποῖαι ἀνακαίνουρα τὴν οὐσίαν των, πολὺ δὲ μᾶλλον οἱ συνάπτοντες τὸ σῶμα μετὰ τοῦ πνεύματος δεσμοὶ μόλις σχεδὸν ἐξετάζονται εἰς τὰ κοινὰ βιβλία, σπανίως δὲ ἐρευνηθήσαν μετὰ τῆς δεύσεως σαφηνείας, ὥστε ὁ ἀήκουστος ἐπιστημῶν ἀνθρώπος, ὁ ἐπαρκὴς, ἡ διομήχανος, ὁ στρατιώτης, ὁ ποιητής, ὁ οἰκουροῦσα καὶ εἰς τῶν τέκνων της τὴν παιδαγωγίαν καταγινομένη γυνὴ νὰ ἀποφέρωσιν ἐκ τῆς ἀγνώσεώς τινα ὠφέλειαν.

Γνωρίζομεν π. χ. ἐν γένει ὅτι ὁ καρπὸς ἐρεθίζει καὶ παραγείναι τὰς διανοητικὰς ἐνεργείας, ὅτι τὸ τὲ εὐχολογεῖ τὴν (πέψιν) χώνευσιν, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν χρεάτων αὐτῶν καὶ ἐνισχύει τὸ σαρκοῦς σύστημα. Ἀλλὰ τί

Τόμ. Β'.

ἀποτέλεσμα φέρει τὸ γένος, ἡ ποσότης, ἡ πολλὴ ἢ ὀλίγη ἐφησις, ἡ θερμότης καὶ ἡ ψυχρότης τῶν φαγητῶν; Πῶς ἡ τοιαύτη ἐπιβρῶν μεταποιεῖται κατὰ τὰς διαφορὰς κρῆσις; Πῶς ὁ καιρὸς, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν γευμάτων συμβιβάζονται μετὰ τῶν διαφορῶν ἔργων ἐκαστοῦ ἐπαγγέλματος, τοῦ φύλου καὶ τῆς ἡλικίας; Ταῦτα πάντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρημελήθησαν, τὸ δὲ χειρότερον, ἡ ἀγυρτία καὶ ἡμιμάθεια διέφθειραν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν καὶ διέστρεψαν τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσιδωρίζθη μὲν, κατὰ τὸν Μολιέρου, τὸ ἀναγκαῖον πρὸς ἀριστην βροφητοῦ ὡς ἄλλας, ἡ πέπεισ, καθὼς καὶ πόσα θέματα συμφέρει νὰ ἐκτελέωμεν κατὰ μήκος καὶ κατὰ πλάτος τοῦ θαλάμου μετὰ τὸ ἀριστον καὶ τὸ δεῖπνον. Ἀλλὰ τίνα βρώματα ἀρμοζουσιν εἰς τὸν θαλασσοπόρον εἶον διὰ νὰ μὴ πάσχωσι οἱ ναυτιλλόμενοι τοσοῦτον ὑπὸ τῆς στομακῆς, διατι οἱ καλλιτεχνῖται (ωγράφου, ποιητῶν, ἀγαλματοποιοί, ἀρχιτέκτονες κλπ.) διδάσκαλοι, οἱ μαθηταί, οἱ δικηγόροι, ἐνασχολούμενοι εἰς τὰ ἔργα τῆς διανοίας βλαπίζονται ὑπὸ πανοίων γαστρικῶν πόνων, οὐδεὶς σχεδὸν γίνεταί περὶ τούτων λόγος.

Ἄλλ' ἂν πάντες οὗτοι ὠδηγοῦντο εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἀρμοδίου τροφῆς καὶ τῶν προσφορωτάτων ποτῶν ἂν συμβουλευόντο νὰ ἀπέχωνιν ἐκ τῶν ἐρεθιστικῶν καὶ μετρίως νὰ μεταχειρίζωνται τὴν τονικὴν διαίταν ἢ ἤθελον ὑποφέρει πολὺ ὀλιγώτερον. ἴσως μάλιστα καὶ παντελῶς ἔμμενον ἀνεπρόλητοι. Ἄν τέλος οἱ ἱατροὶ διέδιδον εἰς τὰ πλήθη καὶ τὰς διαφορὰς τῆς κοινωνίας τάξεις ἀκριβιστέρας καὶ λογικωτέρας ἰδέας, πολλοὶ

Τεύχ. ΚΣΤ'.